

> Enciam primavera maravilla -

FAMÍLIA: Asteràcies (Compostes)

CULTIU: *Lactuca sativa* L.

LLOC DE RECOLLIDA: Balaguer (Noguera)

INFORMANT: Pau Pàmies

CODI VARIETAT: 276

ESTACIÓ DE SEMBRA: primavera

El maravilla, segons Jaume Puig (el Prat del Llobregat), es feia a l'estiu perquè s'espigava menys però no era tant apreciat pel consumidor, que preferia el romà. Josep Pàmies de Balaguer ha realitzat una selecció d'aquesta varietat d'on cull peces de bon calibre i molt resistents a l'espigat.

Varietat anomenada d'estiu que forma un petit cabdell. Es fa planter de finals de febrer fins al agost i es cull d'abril a octubre. A les Illes Canàries, la Red Canària de Semillas (2010) ha fet uns estudis en els que els millors comportaments de creixement a la seva època d'hivern (règim de pluges) són dels enciams maravilla.

Les fulles d'aquesta varietat són ovalades, de 17 a 20 cm. de llargària, d'un gruix considerable, i de limbe lleugerament abonyegat, de consistència mitja i amb una marcada ondulació al marge, que té una doble dentallat espinós, la punta de les fulles és arrodonida. Els colors de les fulles són verds amb tincions de vermells.

La flor és de color groc i de floració mitjana, les llavors són peculiarment de color blanc trencat.

..... REFERÈNCIES DOCUMENTALS

DOCUMENT: Sobrino, Eduardo i Sobrino, Eduardo. 1992 Tratado de horticultura herbácea. Aedos

"Variedad española procedente de Cataluña, que ha llegado a ser muy cultivada por su resistencia a la subida, no siendo de utilización general por su coloración roja, debida a la antocianina, que en algunos mercados no admiten; es sinónimo el nombre Cybele. Se considera entre las variedades de acogollado redondeado, aunque en conjunto tiene una forma algo alargada. Es de ciclo tardío. La planta tiene una altura similar a una Romana corta pero más abultada, con las hojas grandes algo más largas que anchas, pero casi redondeadas, con los bordes ligeramente ondulados, color verde oscuro brillante y bastante pigmentación rojiza, superficie de rugosidad amplia y regularmente marcada; es de textura crujiente con el nervio central marcado aunque no excesivamente. Forma un cogollo de buen tamaño y apretado, a veces envolviendo las hojas con regularidad unas sobre otras, pero también es frecuente que lo hagan con una cierta irregularidad. Por su resistencia a la subida a flor es una excelente variedad para primavera con posibilidades en verano y otoño. La semilla es de color blanco"